

Eu nu am încercat niciodată să știu ce urmează. Dinspre tata, toți se dau proroci și citesc viitorul, cel mare, al tuturor. Eu numai mi l-am calculat: dacă fac cutare, se supără cutare, și-atunci... Am fost expertă să-mi calculez mișcările cu trei pași înainte, să nu fiu niciodată prinsă descoperită. Dar pe ghicitoarea n-am încercat niciodată să fac, eu m-aș bucura dacă mi-aș putea citi trecutul măcar. Asta fac acum, îmi citesc în trecut, asta-i talentul meu, să-mi citesc greșelile mele, și ne iartă nouă greșelile noastre, și să-mi iert eu mie greșelile mele, și-apoi fie ea, împărăția Tatălui, facă-se voia Lui.

I-am scris atunci Olguței. Și ea nu a răspuns la scrisoare. Și n-a venit înapoi. Marcu n-a închiriat și n-a cumpărat nici un apartament. Și nici n-a divorțat. Eu am rămas pe loc. Nu le-am spus nimic alor mei, nici un cuvânt. Am fost amuțită. Nici măcar cu Trăinucu sau cu Carolina nu am îndrăznit să vorbesc despre asta. Nu am putut. Am ținut ziua aia în mine. Că după ce m-am măritat am simțit că ei vorbesc mai frumos cu mine, că țin cont de ce spun, nu mai eram aia care mîrîie, și ei îmi spun să tac, și eu mîrîi mai departe, pentru că nu mă pot opri. Da, măritișul meu cu Marc m-a înălțat în ochii lor, și instinctiv n-am vrut să mă cobor, dîndu-le amănunte. N-am vrut să-i pierd.

Și s-a sfîrșit nu în vreuna din dățile cînd m-a lovit – să recunoaștem: rău! Acum de fiecare dată mă simt obligată să adaug asta, de dragul preciziei, și de fiecare dată simt că mă împurpurez de rușine. Nu e nici o glorie că nu m-am știut descurca și apăra, trebuie să defilez cu asta pînă la Judecata de Apoi!, ba și după: pentru că lui Dumnezeu îi plac sîngele și durerea și se hrănește din ele. Acum știu: cum află cineva că ai fost umilit și călcat

În picioare, îți face același lucru. Nimeni nu se abține. Ca
 la animale, pe unul rănit, îl mănîncă haita. Îi spui cuiva că
 altcineva ți-a făcut o porcărie? îl înveți să ți-o facă și el,
 cu prima ocazie. Ce pulsiune de repetiție, cum zice vară-mea,
 savanta... nici pomeneală: tu te plîngi, ceri ajutor, și ăla
 căruia îi spui îți face la rîndul lui porcăria, a învățat-o din
 ce te-ai spovedit tu, și ți-o face pentru că știe că cu tine
 își poate permite. E pulsiunea de repetiție a ascultătorului,
 nu a victimei. N-am uitat cum s-a purtat Marc: m-a lovit,
 rău, pe vremea cînd eu n-aveam încă nici o vină. Încă.

Nu, măritișul meu, unicul meu măritiș, nu s-a sfîrșit
 nici atunci cînd a fost clar că nu mai voia nici un copil –
 atunci s-a sfîrșit lumea, dar nu căsnicia, zile întregi, poate
 săptămîni, mi-am imaginat că toată lumea a murit, că
 pămîntul e gol și eu sînt singurul supraviețuitor... și mă
 plimb în sfîrșit în siguranță, merg cu mașina la Locul cu
 Grîu, mă uit la casă, intru în locuințe, citesc, pictez, ascult
 muzică... iar gîndul că toți au pierit nu-mi producea nici
 durere, nici bucurie, pur și simplu nu-mi păsa de asta,
 singurul lucru care conta era că eu eram în siguranță și
 că nimeni niciodată n-o să mă mai poată obliga să fac
 ceva ce nu vreau și nu doresc. Eram în sfîrșit în siguranță,
 pentru că eram singură, ultimul om de pe pămînt. Și
 pentru mine atunci numai asta conta.

Și cînd am revenit într-un fel de realitate, m-am înscris
 la Tehnică Sanitară. Ca Anita, nu mi-am dat seama, dar
 cred că atunci după ea m-am luat.

Nu știi cînd s-a terminat măritișul meu, poate în ziua
 aceea de iarnă spre primăvară cînd mi-a cerut, se pregă-
 tise dinainte, cu Nestor catolicul și manistul, să îi scriu
 fetiței lui că eliberez locul, numai să se întoarcă ea acasă,
 la tata. Și de fapt nici atunci, atunci s-a mai rupt ceva,
 dar a și crescut ceva, o legătură de la mine spre el, ca
 un mușchi hipertrofiat care susține un membru schilod

și-l face pe chilav să umble. Marc a avut atunci nevoie de ajutor, eu nu mi-am dat seama cât de gravă e situația, și m-am purtat cu el ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic, dar, în același timp, ca și cum el ar fi la pământ. Așa că l-am prins din mers și l-am proptit de mine, l-am ținut la suprafață. O vreme.

— Numai încă o vreme! am aruncat sfidător spre cer, spre ochiul acela pînditor și veșnic deschis, de unde curgea peste mine o lumină coaptă, galbenă cu fuioare albe, de august târziu. Îmi rumege amintirile ca pe-o iarbă ațoasă amestecată cu frunze și flori fragede, lăcrămioare, aconit, lapte cîinesc, brîndușe de toamnă, cucută și alte asemenea. Plante de leac pentru una ca mine! Încă o vreme! am repetat fără sens, ridicîndu-mi sprînceană dreaptă, ăsta e un tic moștenit de la tata.

Și simțeam că mă uit în lumina ultimei zile de august ca într-o beznă compactă.

Am scris scrisoarea pentru Olguța, ea n-a răspuns și n-a venit înapoi, nu am știut nici măcar dacă scrisoarea a ajuns sau nu. Dar bănuiam că o asemenea scrisoare trece de securitate, că doar e pentru întoarcerea unui cetățean-român-minor în minunata sa patrie multilaterală, nu pentru rămînerea lui în putredul și muribundul Vest imperialist. Că la facultate am făcut și *învățămînt...*

N-am știut nimic, pînă în ianuarie 1995, cînd m-am întîlnit cu Pauline. La ea acasă.

Acum mi-e ciudă c-am mers, toată călătoria a fost o prostie, Olguța și Pauline au fost săritoare, nu-i vorbă, mi-au obținut repede un *rendez-vous* la un specialist, la spital. Spre mirarea mea, că eu știam că am nevoie de ajutor, dar mai știam și că nu există nimeni pe lume nici îndatorat, nici obligat să mă ajute. Iar Pauline m-a ajutat. În același timp, s-a purtat cu mine ca un înecat care a văzut un colac de salvare: s-a agățat de mine, părăind că

ea, Pauline, este în dificultate, în timp ce eu aş fi tare şi mare. S-a agăţat bine de mine şi-a vorbit cu mine, ceasuri întregi, acelaşi şi-acelaşi lucru, Marcu şi Marcu şi scenele lui şi viaţa cu el. Cu el, care a fost nenorocul. De părea că eu am mers acolo anume pentru ca ea să aibă cui mărturisi preaplinul durerii ei, iar nu pentru ce m-am dus, pentru preaplinul fizic din propria-mi țeastă.

A fost o tîmpenie, una de-a mea. Dar m-a zăpăcit doctorul ăla, c-o fi, c-o păţi, că în străinătate se poate face şi drege, că au tehnici pe care aici nu le au... de parcă aveam eu posibilităţi pentru acolo. Ce mai, m-a aruncat în haos, paşaport, invitaţie... dintr-o dată, părea că dacă obţin paşaport, atunci îmi fac un tratament, că ăsta e tratamentul meu, paşaportul şi viza. Eu, culmea absurdului, rugîndu-mă de Pauline. O prostie, una din prostiile mele. De-aici sînt, aici trebuie să crăp.

Iar ajung la asta.

M-a chemat la ea. A aranjat la spital, ea a aranjat totul, *un rendez-vous*.

Era frumoasă, fără riduri, îmbrăcată *superb* într-o *superbă* jachetă pufoasă. Şi zîmbitoare: exact cum o văzusem în urmă cu peste douăzeci de ani. Şi mi-a confirmat, fără s-o întreb, că ştie de scrisoare, da, a ajuns, i-a dat-o Olguţei. M-a chemat la ea acasă dis-de-dimineată, m-a dus la etaj, în camera copiilor, așa a spus, unde îşi fac lecţiile gemenii. Şi a scos din dulap două sacoşe mari – erau româneşti, model vechi... –, două sacoşe de voiaj pline de scrisori, le-a împrăştiat peste tot, eram brusc într-o inundaţie de scrisori îngălbenite, ofilite, plicuri şi file pe care am recunoscut imediat scrisul mare, rotund şi frumos al lui Marc. Am apucat-o pe cea mai apropiată şi-am citit la întîmplare: „Eu simt că noi ne potrivim, că facem unitate sufletească, tu...“. Am izbucnit în rîs, aceleaşi şi-aceleaşi vorbe mi le-a spus şi mie, aceleaşi cuvinte pentru oricine. Ce singur a fost, Doamne Dumnezeule!

Aș fi vrut să le împachetez pe loc, pe toate, și să plec, să le iau în mână una câte una, să le așez pe ani, pe luni, pe zile, și-apoi să le citesc în tihnă, asta da documentare finală, să aflu ceea ce nu am știut, ce n-am știut să întreb la timp... să le citesc pînă-mi vine rău, pînă-mi vine să vărs, ba nu: să latru. Pentru că, mi-am spus, dacă am regretat că nu am voce și în afară de uguitul meu din gît nu pot să cînt, cu atît mai mult am regretat toată viața că nu mă încumet să latru: tare, ca un cîine cuprins de urîtul cel mare. Așa cum am citit eu într-o carte despre animale, de unu', Lorenz, c-a lătrat un cîine de-al lui. Ba nu, cum a urlat cîinele lui Diacu, două zile și două nopți întregi, de s-a auzit în tot satul și toți s-au înspăimîntat, și-așa au aflat ei că Diacu trage să moară. Și-a și murit.

— E pe undeva pe-aici și scrisoarea asta a ta, de fapt au fost două cu același conținut, veneau la mine, pe adresa mea, i le-am dat Olguței, cum să nu i le dau? Dar ea nici n-a vrut să audă, era *ado* deja, și știi cum sînt la vîrsta asta, a crezut că am făcut eu vreo intrigă, ceva, s-o trimit înapoi, ceea ce era cu totul fals! spunea repezit Pauline. Ea a vrut să rămînă la mine, și puteam eu să zic nu? Puteam? Nu puteam! deși pentru mine anul acela a fost mai greu, cu schimbări.

Am privit-o, ar fi fost greu să nu mă uit la ea, eram numai noi în cameră, în frigul care pe ea nu părea s-o deranjeze deloc, numai pe mine. E frumoasă încă, arată cam de patruzeci, hai, patruzeci și cinci, nu de șaizeci, oare cîți ani are de fapt? Arată mai tînără ca mine, eu, cu România mea impregnată în fiecare celulă. Uite, are pielea roz și neatinsă de riduri, e subțire, fragilă, cu mișcări iuți de fată, se mișcă așa de repede că mi-e tot timpul frică să nu cadă, dă Doamne să nu cadă în prezența mea sau într-o zi cînd se întîlnește cu mine, parcă-i din cel mai fin și mai chinezesc porțelan și vine direct din Țara de Porțelan. Cum s-o fac să-mi dea scrisorile?

A povestit ceea ce eu știam deja, Marc mă bătuse des-
 tul la cap, când ea vorbea, în capul meu se trezea vocea
 lui Marc. Mi-a spus și ea cum s-au cunoscut și cum a
 cerut-o de nevastă imediat ce a văzut-o. Și cum purta ea
 nu o căciuliță verde, cum m-a pisat Marc, ci pur și simplu
 un batic legat de ea ca un turban.

— Era mai gras pe-atunci și asta-l îmbătrânea, părea cu
 mult mai matur ca mine, și de fapt era numai cu un an!
 S-a prezentat și mi-a spus: „Domnișoară, pentru prima
 dată în viață regret din tot sufletul că sînt căsătorit și că
 nu vă pot cere direct de soție!“. Auzi, tu, ce mi-a spus!
 se indigna Pauline.

Reieșea că s-a îndrăgostit de ea la prima vedere. Și că
 a divorțat pentru ea. Și că a despărțit-o de prietenul ei,
 mi-a arătat fotografia lui, un bărbat arătos, figură clar de
 doctor... erau fotografați chiar la Cluj, nu cu multă vreme
 în urmă... Ceea ce înseamnă că ea a mai fost la Cluj... Nu
 cred că s-a dus la Marc, decît dacă nu cumva i-a explicat
 Olga unde-i.

Exagerează în ce spune, crede că el s-a folosit de
 securitate ca s-o despartă de prietenul ei. M-a făcut să mă
 gîndesc la Ingeborg, că și Bori, după ce-a plecat în Germania,
 a făcut o paranoie c-o urmărește securitatea. Că mulți care
 au plecat de tot din țară fac obsesia asta, cu securitatea,
 se cred urmăriți. Poate că Pauline chiar a fost, româncă,
 măritată cu un diplomat... Dar Marc folosindu-se de secu-
 ritate, o, asta e mult prea mult, asta era nebunie curată...
 Bori, în Germania, a ajuns să se trateze la medic. Pauline
 nu pare că s-ar fi tratat, pentru ea, și acum, tot ce vine
 dinspre România e securitate. Poate și eu! Nu mi-a venit
 să rîd de ea, un om prins în propriile lui spaime nu-i de
 rîs.

Din ce vorbea ea, reieșea o ură teribilă contra lui.

Iar cînd vorbește despre Olguța, spune că e ca Marc. Hm.